

**STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH PRZED KRZYWDZENIEM
W XXV LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCYM
IM. STEFANA ŻEROMSKIEGO W ŁODZI**

Preambuła

Naczelną zasadą wszystkich działań podejmowanych przez personel XXV Liceum Ogólnokształcącego im. Stefana Żeromskiego w Łodzi jest działanie dla dobra ucznia i w jego najlepszym interesie. Pracownik XXV LO traktuje ucznia z szacunkiem oraz uwzględnia jego potrzeby. Niedopuszczalne jest stosowanie przez pracownika wobec ucznia przemocy w jakiegokolwiek formie. Pracownik XXV LO, realizując te cele, działa w ramach obowiązującego prawa, przepisów wewnętrznych szkoły oraz swoich kompetencji.

Niniejsze Standardy ochrony uczniów przed krzywdzeniem określają procedury interwencji, działania profilaktyczne, edukacyjne, zasady zapobiegania krzywdzeniu uczniów, a w sytuacji, gdy do krzywdzenia doszło – określa zasady zmniejszenia rozmiaru jego skutków poprzez prawidłową i efektywną pomoc uczniowi oraz wskazuje odpowiedzialność osób zatrudnionych w XXV LO za bezpieczeństwo uczniów uczęszczających do placówki.

Niniejsze Standardy ochrony małoletnich przed krzywdzeniem zostały opublikowane na stronie internetowej XXV Liceum Ogólnokształcącego w Łodzi. Są promowane wśród całego personelu, rodziców i uczniów uczęszczających do XXV LO. Poszczególne grupy małoletnich są z poniższymi Standardami aktywnie zapoznawane poprzez prowadzone działania edukacyjne i informacyjne.

Rozdział I

Wyjaśnienie terminów

§ 1.

Ilekoć w niniejszym dokumencie, bez bliższego określenia, jest mowa o:

- 1) szkole - należy przez to rozumieć XXV Liceum Ogólnokształcące im. Stefana Żeromskiego w Łodzi;
- 2) personelu – należy przez to rozumieć każdego pracownika XXV Liceum Ogólnokształcącego im. Stefana Żeromskiego w Łodzi, bez względu na formę zatrudnienia, w tym współpracownika, stażystę, wolontariusza lub inną osobę, która z racji pełnionej funkcji lub zadań ma (nawet potencjalny) kontakt z uczniami;
- 3) uczniu – należy przez to rozumieć każdą osobę do ukończenia 18 roku życia (w przypadku uczniów z niepełnosprawnością do 24 roku życia, a wychowanków z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu głębokim do ukończenia 25 roku życia);
- 4) opiekunie ucznia – należy przez to rozumieć jego rodzica lub opiekuna prawnego, którym jest również rodzic zastępczy;
- 5) zgodzie rodzica – należy przez to rozumieć zgodę obojga rodziców ucznia;
- 6) krzywdzeniu ucznia – należy przez to rozumieć popełnienie czynu zabronionego lub czynu karalnego na szkodę ucznia przez jakąkolwiek osobę, w tym członka personelu placówki, lub zagrożenie dobra ucznia, w tym jego zaniedbywanie;
- 7) instytucji - należy przez to rozumieć każdą instytucję świadczącą usługi uczniom lub działającą na rzecz uczniów;
- 8) osobie odpowiedzialnej za standardy małoletnich – należy przez to rozumieć wyznaczonego przez kierownictwo placówki pracownika odpowiedzialnego za realizację Standardów ochrony uczniów przed krzywdzeniem;
- 9) danych osobowych ucznia – należy przez to rozumieć wszelkie informacje umożliwiające identyfikację ucznia, a w odniesieniu do konkretnego, zidentyfikowanego ucznia – wszelkie informacje o nim.

Rozdział II

Rozpoznawanie i reagowanie na czynniki ryzyka krzywdzenia ucznia

§ 2.

Wyróżniamy następujące rodzaje przemocy:

- 1) przemoc psychiczna: przymus, groźby, obrażanie, wyzywanie, ocenianie, krytykowanie, straszenie, szantażowanie, krzyczenie, wyśmiewanie, lekceważenie;
- 2) przemoc fizyczna: szarpanie, kopanie, popychanie, policzkowanie, przypalanie papierosem, bicie ręką przy użyciu przedmiotów, klapsy;
- 3) przemoc seksualna: gwałt, wymuszanie pożycia seksualnego, wymuszanie nieakceptowanych zachowań seksualnych;
- 4) przemoc ekonomiczna: unikanie płacenia alimentów, zakazywanie członkowi rodziny pracy lub edukacji w celu zdobycia zatrudnienia, przywłaszczanie do swoich celów wspólnych środków na utrzymanie rodziny;
- 5) zaniedbanie: głodzenie, niedostarczanie odpowiedniej ilości jedzenia, nieodpowiednia higiena lub jej brak, niezgłaszanie się z dzieckiem do lekarza (gdy tego wymaga), brak leczenia mimo zaleceń lekarzy, niedopilnowanie w kwestii edukacji, brak przejawiania zainteresowania, w jaki sposób uczeń spędza wolny czas, jaki ma zainteresowania, problemy oraz potrzeby;
- 6) alienacja rodzicielska: ograniczenie kontaktu i izolowanie ucznia od drugiego rodzica, odcinanie drugiego rodzica od informacji dotyczących ucznia, wymazywanie drugiego rodzica z życia ucznia, niszczenie zdjęć i pamiątek, przedstawianie drugiego rodzica w złym świetle, zakazywanie uczniowi swobodnego mówienia i wyrażania miłości do drugiego rodzica.

§ 3.

Symptomami świadczącymi o krzywdzeniu ucznia, zwłaszcza jeśli powtarzają się one, bądź występuje ich kilka równocześnie, mogą być:

- 1) zaniedbanie higieniczne;
- 2) kradzieże;
- 3) żebractwo;
- 4) skarżenie się na głód;

- 5) nie otrzymywanie potrzebnej opieki medycznej, szczepień, okularów itp.;
- 6) brak przyborów szkolnych, odzieży, butów i innych przedmiotów codziennego użytku;
- 7) widoczne obrażenia ciała (siniaki, poparzenia, ugryzienia, złamania kości itp.) w różnej fazie gojenia, których pochodzenie trudno jest wyjaśnić;
- 8) podawanie niewiarygodnych, niemożliwych, niespójnych wyjaśnień dotyczących obrażeń;
- 9) niechęć przed udziałem w lekcjach wychowania fizycznego;
- 10) nadmierne zakrywanie ciała, niestosownie do sytuacji i pogody;
- 11) okazywanie strachu przede rodzicem/opiekunem prawnym lub osobą dorosłą;
- 12) okazywanie strachu przed powrotem do domu;
- 13) powtarzające się dolegliwości somatyczne: bóle brzucha, głowy, mdłości itp.;
- 14) nagła i wyraźna zmiana zachowania;
- 15) bierność, wycofanie, uległość, lękliwość, depresyjność lub przeciwnie - agresywność, buntowniczność, samookaleczanie itp.;
- 16) słabsze wyniki w nauce w stosunku do swoich możliwości;
- 17) ucieczka w świat wirtualny (gry komputerowe, Internet itp.);
- 18) używanie środków psychoaktywnych;
- 19) nadmiernie szukanie kontaktu z innym dorosłym (tzw. „lepkość”);
- 20) moczenie i zanieczyszczanie się bez powodu lub w konkretnych sytuacjach, czy też na widok określonych osób;
- 21) otarcia naskórka, bolesność narządów płciowych i/lub odbytu;
- 22) niestosowne do wieku rozbudzanie seksualnie;
- 23) narastająca dominacja w pracach artystycznych, rozmowach, zachowaniu tematyka seksualna;
- 24) ucieczki z domu;
- 25) opowiadanie o przemocy, sytuacjach, których doświadcza.

§ 4.

1. Rekrutacja personelu XXV Liceum Ogólnokształcącego w Łodzi odbywa się zgodnie z zasadami bezpiecznej rekrutacji personelu. Zasady Rekrutacji stanowią Załącznik nr 1 do niniejszych Standardów.

2. Personel szkoły zna i stosuje zasady bezpiecznych relacji personel – uczeń ustalone w XXV Liceum Ogólnokształcącym w Łodzi. Zasady stanowią Załącznik nr 2 do niniejszych Standardów.
3. W XXV Liceum Ogólnokształcącym w Łodzi dokonano analizy ryzyka - Załącznik nr 8, wskazującej na potencjalne obszary i czynniki ryzyka oraz sposoby ich redukcji.
4. Personel szkoły posiada wiedzę na temat czynników ryzyka i symptomów krzywdzenia uczniów i zwraca na nie uwagę w ramach wykonywanych obowiązków.
5. Personel szkoły monitoruje sytuację i dobrostan ucznia.
6. W przypadku zidentyfikowania czynników ryzyka, pracownicy szkoły podejmują rozmowę z rodzicami/opiekunami prawnymi, przekazując informacje na temat dostępnej oferty wsparcia i motywując ich do szukania dla siebie pomocy.

Rozdział III

Zasady reagowania na przypadki podejrzenia, że małoletni doświadcza krzywdzenia

§ 5.

W przypadku powzięcia przez pracownika szkoły podejrzenia, że uczeń jest krzywdzony, pracownik ma obowiązek poinformowania dyrektora lub pedagoga szkolnego.

§ 6.

1. Po uzyskaniu informacji, dyrektor lub pedagog szkolny wzywa opiekunów ucznia, którego krzywdzenie podejrzewa i informuje ich o podejrzeniu. W przypadku, gdy podejrzenie krzywdzenia dotyczy ucznia pełnoletniego, co do którego nie zapadło postanowienie o jego ubezwłasnowolnieniu, poinformowanie rodziców oraz podjęcie innych czynności opisanych w niniejszych Standardach jest możliwe tylko po uzyskaniu pisemnej zgody takiego ucznia. Obowiązek uzyskania zgody pełnoletniej, nieubezwłasnowolnionej ofiary krzywdzenia nie jest wymagany dla poinformowania właściwych organów (policja, prokuratura) w sytuacji, gdy domniemane krzywdzenie ma formę przestępstwa ściganego z urzędu.
2. Pedagog szkolny sporządza opis sytuacji na podstawie rozmów z uczniem, nauczycielami, wychowawcą i rodzicami oraz opracowuje plan pomocy małoletniemu z zastrzeżeniem § 8.

3. Plan pomocy małoletniemu powinien zawierać wskazania dotyczące:
 - 1) podjęcia przez szkołę działań w celu zapewnienia uczniowi bezpieczeństwa, w tym zgłoszenie podejrzenia krzywdzenia do odpowiedniej instytucji,
 - 2) wsparcia, jakie zaoferuje uczniowi szkoła,
 - 3) skierowania ucznia do specjalistycznej placówki pomocy, jeżeli istnieje taka potrzeba.

§ 7.

1. W uzasadnionych przypadkach Dyrektor lub pedagog szkolny może powołać zespół interwencyjny, w skład którego mogą wejść: pedagog, psycholog, wychowawca ucznia lub inni pracownicy.
2. Zespół interwencyjny sporządza plan pomocy małoletniemu, spełniający wymogi określone w § 6 pkt 3 niniejszych Standardów.
3. W przypadku, gdy podejrzenie krzywdzenia zgłoszą rodzice/opiekunowie ucznia, dyrektor szkoły jest zobowiązany powołać zespół interwencyjny.
4. Zespół, o którym mowa w punkcie 3, wzywa rodziców/opiekunów ucznia na spotkanie wyjaśniające, podczas którego może zaproponować zdiagnozowanie zgłaszanego podejrzenia w zewnętrznej, bezstronnej instytucji. Ze spotkania sporządza się notatkę.

§ 8.

1. Sporządzony przez zespół interwencyjny plan pomocy małoletniemu wraz z zaleceniem współpracy przy jego realizacji przedstawiany jest rodzicom/opiekunom.
2. Przewodniczący zespołu interwencyjnego informuje rodziców/opiekunów o obowiązku szkoły - jako instytucji – zgłoszenia podejrzenia krzywdzenia małoletniego do odpowiedniej instytucji (prokuratura, policja lub sąd rodzinny, ośrodek pomocy społecznej bądź przewodniczący zespołu interdyscyplinarnego – procedura „Niebieskiej Karty” – w zależności od zdiagnozowanego typu krzywdzenia i skorelowanej z nim interwencji). Pracownicy pedagogiczni szkoły uczestniczą w realizacji procedury „Niebieskiej Karty”, w tym uprawnieni są do samodzielnego jej wszczynania, jeżeli powezmą podejrzenie, że małoletni doświadcza przemocy domowej.
3. Po poinformowaniu rodziców/opiekunów małoletniego – dyrektor szkoły składa zawiadomienie o podejrzeniu przestępstwa do prokuratury/policji lub wniosek o wgląd w sytuację rodziny do sądu rejonowego, wydziału rodzinnego i nieletnich, ośrodka

pomocy społecznej lub przesyła formularz „Niebieska Karta – A” do przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego.

4. Dalszy tok postępowania leży w kompetencjach instytucji wskazanych w punkcie 3.
5. W przypadku, gdy podejrzenie krzywdzenia zgłosili rodzice/opiekunowie małoletniego, a podejrzenie to nie zostało potwierdzone – dyrektor szkoły informuje o tym fakcie rodziców/opiekunów ucznia na piśmie.
6. Zasady interwencji dyrektora szkoły lub uprawnionych pracowników w przypadku podejrzenia krzywdzenia ucznia XXV LO opisane są w załącznikach nr 9, 10 i 11 do niniejszych Standardów.

§ 9.

1. Z przebiegu interwencji sporządza się kartę interwencji, której wzór stanowi Załącznik nr 3 do niniejszych Standardów. Kartę tę załącza się do dokumentacji ucznia w XXV Liceum Ogólnokształcącym w Łodzi.
2. Wszyscy pracownicy szkoły i inne osoby, które w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych, podjęły informację o krzywdzeniu ucznia lub informacje z tym związane, są zobowiązani do zachowania tych informacji w tajemnicy, wyłączając informacje przekazywane uprawnionym instytucjom w ramach działań interwencyjnych.

Rozdział III

Zasady ochrony wizerunku ucznia i danych osobowych małoletnich

§ 10.

1. XXV Liceum Ogólnokształcące w Łodzi uznając prawo ucznia do prywatności i ochrony dóbr osobistych, zapewnia ochronę wizerunku ucznia, zapewnia najwyższe standardy ochrony danych osobowych małoletnich zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.
2. Wytyczne dotyczące zasad ochrony wizerunku ucznia i ich danych stanowią Załącznik nr 4 do niniejszych Standardów.

§ 11.

1. Pracownikowi szkoły nie wolno umożliwiać przedstawicielom mediów utrwalania wizerunku ucznia (filmowanie, fotografowanie, nagrywanie głosu ucznia) bez pisemnej zgody rodzica lub jego opiekuna prawnego.
2. Niedopuszczalne jest podanie przedstawicielowi mediów danych kontaktowych do opiekuna ucznia – bez wiedzy i zgody tego opiekuna.

§ 12.

Upublicznienie przez pracownika szkoły wizerunku ucznia utrwalonego w jakiegokolwiek formie wymaga pisemnej zgody rodzica lub jego opiekuna prawnego. Jeżeli wizerunek ucznia stanowi jedynie szczegół całości, takiej jak: zgromadzenie, krajobraz, publiczna impreza, zgoda rodzica lub opiekuna prawnego na upublicznienie wizerunku ucznia nie jest wymagana.

Rozdział IV

Zasady bezpiecznego korzystania z Internetu i mediów elektronicznych w XXV Liceum Ogólnokształcące w Łodzi

§ 13.

1. XXV Liceum Ogólnokształcące w Łodzi, zapewniając uczniom dostęp do Internetu, podejmuje działania zabezpieczające małoletnich przed dostępem do treści, które mogą stanowić zagrożenie dla ich prawidłowego rozwoju. W szczególności instaluje i aktualizuje oprogramowanie zabezpieczające. Zasady bezpiecznego korzystania z Internetu i mediów elektronicznych stanowią Załącznik nr 5 do niniejszych Standardów.
2. Na terenie XXV Liceum Ogólnokształcącego w Łodzi, w czasie zajęć, dostęp ucznia do Internetu możliwy jest tylko pod nadzorem pracownika szkoły.
3. W przypadku gdy dostęp do Internetu w XXV Liceum Ogólnokształcącego w Łodzi realizowany jest pod nadzorem pracownika szkoły, jest on zobowiązany informować uczniów o zasadach bezpiecznego korzystania z Internetu oraz czuwać nad ich bezpieczeństwem podczas korzystania z Internetu w czasie zajęć.

§ 14.

1. Dyrektor szkoły zobowiązany jest do zapewnienia właściwego zabezpieczenia sieci przed niebezpiecznymi treściami, poprzez instalację i aktualizację odpowiedniego oprogramowania.

Rozdział V

Monitoring stosowania Standardów Ochrony Małoletnich przed krzywdzeniem

§ 15.

1. Dyrektor szkoły wyznacza pracownika odpowiedzialnego za realizację (w tym upowszechnianie) Standardów Ochrony Małoletnich przed krzywdzeniem w XXV Liceum Ogólnokształcącym w Łodzi.
2. Pracownik, o którym mowa w punkcie 1, jest odpowiedzialny za monitorowanie realizacji Standardów oraz proponowanie zmian w Standardach, w szczególności mających na celu dostosowanie do aktualnie obowiązujących przepisów prawa oraz potrzeb placówki.
3. Pracownik odpowiedzialny za realizację Standardów ochrony małoletnich przeprowadza wśród personelu szkoły, raz na 24 miesiące, ankietę monitorującą poziom realizacji Standardów. Wzór ankiety stanowi Załącznik nr 6 do niniejszych Standardów. W ankiecie pracownicy mogą proponować zmiany oraz wskazywać naruszenia Standardów.
4. Na podstawie przeprowadzonej ankiety, osoba odpowiedzialna za realizację Standardów Ochrony Małoletnich sporządza raport z monitoringu, który następnie przekazuje dyrektorowi szkoły.
5. Dyrektor szkoły na podstawie otrzymanego raportu oraz ankiety stanowiącej Załącznik nr 7 do niniejszych Standardów wprowadza do Standardów niezbędne zmiany i ogłasza je pracownikom, uczniom i ich rodzicom/opiekunom.

Rozdział VI

Obowiązujące procedury zgłaszania podejrzenia oraz podejmowania interwencji w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa ucznia

§ 16.

1. Polska procedura karna nakłada obowiązek zawiadomienia organów ścigania o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu - art. 304 § 1 k.p.k.
2. Przestępstwa wobec osoby najbliższej, które można zgłosić na policji lub w prokuraturze to: „znęcanie się fizyczne lub psychiczne nad osobą najbliższą lub nad inną osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności od sprawcy albo nad małoletnim lub osobą nieporadną ze względu na jej stan psychiczny lub fizyczny” - art. 207 k.k.
3. Zgodnie z art. 572 kodeksu postępowania cywilnego każdy, komu znane jest zdarzenie uzasadniające wszczęcie postępowania z urzędu, obowiązany jest zawiadomić o nim sąd rodzinny. Obowiązek ten ciąży przede wszystkim na prokuratorach, notariuszach, komornikach, organach samorządu i administracji rządowej, organach Policji, placówkach oświatowych, ośrodkach pomocy społecznej oraz organizacjach i zakładach zajmujących się opieką nad małoletnimi lub osobami psychicznie chorymi.
4. Osoby, które w związku z wykonywaniem swoich obowiązków służbowych lub zawodowych, powzięły podejrzenie o popełnieniu ściganego z urzędu przestępstwa z użyciem przemocy domowej, mają obowiązek niezwłocznego zawiadomienia o tym Policji lub prokuratora - art. 12 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej. Obowiązek ten mają także osoby będące świadkami przemocy domowej, które powinny zawiadomić o tym Policję, prokuratora lub inny podmiot działający na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej.
5. Interwencję powinna inicjować osoba/instytucja, która rozpoznała sygnały świadczące o występowaniu przemocy wobec ucznia – ma to realne przełożenie na jakość informacji, które pochodzą bezpośrednio od osoby krzywdzonej lub świadka przemocy oraz szybkość działania, co zwiększa szanse efektywności podejmowanych działań.
6. W przypadku, gdy przestępstwo popełniono wobec małoletniego placówka, która powzięła taką informację, sporządza zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa i przekazuje je do właściwej miejscowo policji lub prokuratury.

7. Jeżeli opiekun/opiekunowie małoletniego zaniedbuje/ą jego potrzeby psychofizyczne lub rodzina jest niewydolna wychowawczo, należy poinformować właściwy ośrodek pomocy społecznej o potrzebie pomocy rodzinie i obserwować dziecko z zachowaniem wzmożonej czujności. Jeśli zachodzi uzasadniona potrzeba wszczęcia postępowania z urzędu, konieczne jest powiadomienie sądu.
8. W przypadku stwierdzonej przemocy domowej/zaniedbania noszącego znamiona przemocy ze strony opiekunów wobec małoletniego, zachodzi konieczności wszczęcia procedury Niebieskiej Karty.
9. Podmiotami upoważnionymi do wszczęcia procedury Niebieskiej Karty zgodnie z § 2 ust. 2 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r w sprawie procedury „Niebieskiej Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” są:
 - 1) funkcjonariusze Policji,
 - 2) pracownicy socjalni jednostek organizacyjnych pomocy społecznej,
 - 3) pracownicy socjalni specjalistycznych ośrodków wsparcia dla osób doświadczających przemocy domowej,
 - 4) asystenci rodziny,
 - 5) nauczyciele wychowawcy będący wychowawcami klasy lub nauczyciele znający sytuację domową małoletniego,
 - 6) osoby wykonujące zawód medyczny, w tym lekarze, pielęgniarki, położne lub ratownicy medyczni,
 - 7) przedstawiciele gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych,
 - 8) pedagodzy, psycholodzy lub terapeuci, będący przedstawicielami podmiotów wskazanych w art. 9a ust 3 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej z dnia 29 lipca 2005 r.
10. Niebieska Karta - A to formularz wypełniany przez w/w podmioty w przypadku stwierdzenia przemocy domowej. Wszczyła on procedurę Niebieskiej Karty, która stanowi ogół czynności podejmowanych i realizowanych w związku z uzasadnionym podejrzeniem zaistnienia przemocy domowej. Procedura oferuje współpracę interdyscyplinarną pracowników różnych instytucji, opracowując plan pomocy – właściwym organem do takich działań jest Zespół Interdyscyplinarny, koordynujący pracę systemową na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej.

11. Zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy “Niebieska Karta” wypełniony przez uprawniony podmiot formularz Niebieska Karta – A jest przekazywany niezwłocznie, nie później niż w terminie 5 dni roboczych do Zespołu Interdyscyplinarnego w Łodzi z siedzibą przy ul. Tramwajowej 21.
12. Po przekazaniu formularza, ze środowiskiem dotkniętym przemocą domową pracę prowadzi grupa diagnostyczno–pomocowa, której podstawowy skład stanowi pracownik socjalny z Wydziału Przeciwdziałania Przemocy Domowej mieszczącego się przy ul. Tramwajowej 21 oraz dzielnicowy właściwego rejonowo Komisariatu Policji.
13. Jeśli sytuacja tego wymaga, skład grupy może być poszerzony o osoby wskazane w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy domowej, mające znaczenie przy realizacji działań pomocowych dla dziecka i jego rodziny.

Rozdział VII

Dostęp do danych kontaktowych instytucji i organizacji, które zajmują się interwencją i pomocą w sytuacjach krzywdzenia dzieci oraz informacji dla uczniów na temat możliwości uzyskania pomocy w trudnej sytuacji

§ 17.

1. Dane kontaktowe instytucji i organizacji, które zajmują się interwencją i pomocą w sytuacjach krzywdzenia dzieci znajdują się w Załączniku nr 12 do niniejszych Standardów. Zamieszczony on jest na stronie internetowej szkoły oraz tablicy ogłoszeń w XXV Liceum Ogólnokształcącym w Łodzi.
2. Informacje dla uczniów na temat możliwości uzyskania pomocy w trudnej sytuacji, w tym numery bezpłatnych telefonów zaufania dla dzieci i młodzieży znajdują się w Załączniku nr 13 do niniejszych Standardów. Zamieszczony on jest na stronie internetowej szkoły oraz tablicy ogłoszeń w XXV Liceum Ogólnokształcącym w Łodzi.

Rozdział VIII
Przepisy końcowe

§ 18.

1. Niniejsze Standardy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.
2. Ich ogłoszenie następuje poprzez wywieszenie na tablicy ogłoszeń lub w innym widocznym miejscu w siedzibie XXV Liceum Ogólnokształcącego w Łodzi lub poprzez przesłanie tekstu pracownikom i rodzicom/opiekunom prawnym uczniów drogą elektroniczną lub zamieszczenie na stronie internetowej XXV Liceum Ogólnokształcącego w Łodzi oraz wywieszenie w wersji skróconej – przeznaczonej dla uczniów.